

Початкова школа і сучасність

№2 ^{ЖОВТЕНЬ} 2014

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86516

Поведінка на дорозі
Виховна година, 1 клас

**Закріплення вміння
вимовляти звуки [п], [п']
та вивчення літери «П»**
Урок навчання грамоти, 1 клас

Подорож у країну Здоров'я
Виховна година, 1 клас

Вживання великої літери
Урок української мови, 2 клас

**Основа речення.
Головні і другорядні члени речення**
Урок української мови, 3 клас

Осінні подарунки
Сценарій виховного заходу

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

Початкова школа і сучасність

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ
Виходить щомісяця

№ 2 ЖОВТЕНЬ 2014

Заснований у вересні 2014 р.

ЗАСНОВНИК
ТОВ «ВИДАВНИЦТВО «БІЛИЙ ТИГР»

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Світлана МАРТИНЕНКО,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАБІДУВАЧ КАФЕДРИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ТА МЕТОДИК ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Надія БІБІК,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ДІЙСНИЙ ЧЛЕН НАПН УКРАЇНИ,
ПРОВІДНИЙ НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК
ЛАБОРАТОРІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Марія БРАТКО,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ДИРЕКТОР УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО КОЛЕДЖУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Алла ЖУКОВА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДИРЕКТОР
ГІМНАЗІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН № 323 м. Києва

Василь ЖУКОВСЬКИЙ,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Олена МАТВІЄНКО,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА З НАУКОВОЇ РОБОТИ
ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Ольга СЛОНЬОВСЬКА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Лариса СОЛОВЕЦЬ,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК,
ВІДМІННИК ОСВІТИ УКРАЇНИ,
ЗАСЛУЖЕНИЙ ВЧИТЕЛЬ УКРАЇНИ,
ГОЛОВА ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ З ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ,
КУЛЬТУРИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Людмила ХОРУЖА,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ПРОРЕКТОР З НАУКОВОЇ РОБОТИ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Ірина ШАПОШНІКОВА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАБІДУВАЧ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ І МЕТОДИКИ
ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ
ТА ПСИХОЛОГІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Віктор ЮРЧЕНКО,
КАНДИДАТ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ДИРЕКТОР ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

МЕТОДИЧНИЙ АРСЕНАЛ УЧИТЕЛЯ

✓ **Наталія КИПИЧЕНКО**
Поведінка на дорозі
Виховна година, 1 клас _____ 2

✓ **Катерина НЕЧИПОРЕНКО**
Закріплення вміння
вимовляти звуки [п], [п']
та вивчення літери «П»
Урок навчання грамоти, 1 клас _____ 4

✓ **Людмила ШКАРБАН**
Подорож у країну Здоров'я
Виховна година, 1 клас _____ 7

Марина КЕНЯ
Малі Олімпійські ігри:
Дню здоров'я і спорту
присвячується
Основи здоров'я, 1 клас

Альона ЯНЧЕНКО
Вживання великої літери
Урок української мови, 2 клас _____ 12

Євгенія ПОЛОБЮК
Основа речення.
Головні і другорядні члени речення
Урок української мови, 3 клас _____ 13

Осінні подарунки
Сценарій виховного заходу _____ 16

Галина ПЕТРЕНКО
Властивості об'єднання
множин. Множення круглих
чисел у стовпчик
Урок математики, 3 клас _____ 21

**Микола ВАШУЛЕНКО,
Надія ВАСИЛЬКІВСЬКА,
Світлана ДУБОВИК**
Повторення вивченого про
прикметник. Спостереження
за роллю прикметників у мовленні
Урок української мови, 4 клас _____ 25

МОВОЮ НАУКИ

Лілія ГРАБ
Єдність у роботі школи і сім'ї
та їх вплив на духовно-моральний,
громадсько-патріотичний
розвиток особистості в ідеях
шкільно-сімейного виховання
Василя Сухомлинського _____ 27

ПЕДАГОГІЧНІ ПОРАДИ

✓ **Світлана МАРТИНЕНКО,
Наталія КИПИЧЕНКО**
Проведення батьківських зборів
у першому класі

✓ **Людмила ШКАРБАН**
Поради вчителю початкової школи
щодо роботи з ліворукими учнями
на уроках письма _____ 35

Євгенія ПОЛОБЮК
Здоровим бути здорово! _____ 45

МЕДИЧНІ ПОРАДИ

ЦЕ ЦІКАВО!

Співає жайворонок в небі _____ 3

Лісовий майстер _____ 9

Усмішки _____ 20 . 26

Природа в житті людини _____ 44

Поведінка на дорозі

Виховна година, 1 клас

Наталія КИПИЧЕНКО, викладач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ

Мета:

- актуалізувати знання про дорожній рух і правила безпечної поведінки на дорозі;
- ознайомити учнів із місцями безпечного переходу проїжджої частини дороги;
- формувати культуру поведінки на вулиці;
- розвивати пізнавальний інтерес, уміння орієнтуватись у вулицях населеного пункту;
- виховувати бережливе ставлення до власного життя та життя оточуючих людей.

Обладнання: макет світлофора, тематичні малярки, пам'ятка.

Хід заходу

I. Організація класу.

Щоб здоровим завжди бути,
Треба добре те збагнути,
що дорога, безперечно,
дуже й дуже небезпечна!
Та як правила ти знаєш
І щодня їх пам'ятаєш,
То, звичайно, що тоді,
Де узятися біді?

II. Повідомлення теми і мети виховного заняття. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності.

- Вивчіть правила і знайте, та завжди їх пам'ятайте!
Ми не можемо уявити життя без доріг, транспорту, світлофорів, пішохідних переходів. Відстані між районами, установами, магазинами значні, тому долати їх можна лише за допомогою транспортних засобів. Отже, транспорт – наш вірний друг. Проте він може бути не лише корисним, а й небезпечним, якщо не знаєш правил дорожнього руху. Задля збереження життя і здоров'я ми маємо вивчати, як дотримуватись правил безпечної поведінки. Тож сьогодні ми здійснимо подорож до країни Світлофорії та дізнаємось про призначення світлофора, про те, що означають його сигнали, про професію людини, яка регулює рух на вулиці.

III. Робота над темою виховного заняття.

1. Актуалізація опорних знань учнів.

- Для чого потрібен світлофор?
- Де його встановлюють?
- Що означають його сигнали?

2. Розповідь учителя про світлофор.

- У країні Світлофорії керує всіма жителями Світлофор, якому вже більше трьохсот років. Він старший за автомобіль і спочатку почав працювати на залізниці. Перший світлофор був незручним – поруч із ним стояла людина, яка міняла скельця. Жовтого, попереджувального сигналу, не було. Його замінював свисток регулювальника. Лише у 1929 році в Москві вперше з'явився світлофор, який мав три кольори і був схожий на годинник.

- Давайте пригадаємо, що означають кольори світлофора. Я починаю речення, а ви продовжуєте:

Червоний сигнал означає...

Жовтий сигнал означає...

Зелений сигнал означає...

3. Гра «Світлофор».

- А тепер ми з Вами перейдемо вулицю. Перед нами світлофор. Чи можуть горіти відразу три його «ока»? (Вчитель у довільному порядку швидко показує дітям кружечки різного кольору: зеленого – всі крокують на місці; жовтого – плескають у долоні; червоного – стоять, не рухаючись.)

4. Розповідь учителя про регулювальника.

- Якщо ви будете уважними, то зможете відгадати таку загадку:

Він паличкою смугастою змахне –

І вмить порядок на дорозі наведе.

- Про якого чарівника йдеться?

Правильно, це регулювальник, а як називається його «чарівна паличка»? (Жезл.)

Регулювальник мешкає також у країні Світлофорії та займається ... (регулюванням руху).

Від якого слова утворилося слово регулювальник? (Регулювати.)

Виконувати сигнали регулювальника так само легко, як і світлофора, – їх три. Давайте вивчимо їх разом. Учитель показує відповідні ілюстрації та коментує їх:

1. Регулювальник повернувся до вас грудьми (спиною). Інспектор прямо дивиться на вас, грудьми захищає від небезпеки, яка загрожує вам у цей момент на дорозі. Таке положення відповідає червоному сигналу світлофора – «Шлях закрито, стій!»

2. А ось регулювальник підняв руку вгору. Навіщо? Попереджає: «Увага, зараз я зміню положення». Піднята вгору рука з жезлом означає: «Увага!», «Рухатися можна!», «Зміна сигналу!» Якому кольору відповідає таке положення інспектора? (Жовтому.)

3. Регулювальник стоїть до вас боком. Він ніби не звертає на Вас уваги, не дивиться на пішоходів. Отже, небезпеки на дорозі немає. Йдіть сміливо вперед!

5. Хвилинка відпочинку. Гра «Перехрестя».

– Зараз нам необхідно перейти перехрестя, де немає ні світлофора, ні регулювальника. Як називається таке перехрестя? (Нерегульоване.)

Як правильно його перейти? Підкажіть.

Дорога – не стежинка,

Дорога не канава.

Спочатку глянь ... (наліво),

А потім глянь... (направо).

Діти декламують, дивляться ліворуч і крокують на місці. Потім дивляться праворуч і «закінчують перехід».

IV. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Поетична хвилинка.

– А тепер складемо свою загадку про світлофор за поданими римами:

... – ми йдемо,

... – стоїмо.

(Підморгне зеленим оком – ми йдемо,

Підморгне червоним оком – стоїмо.)

2. Творча робота.

– Придумайте і намалюйте свою яскраву й незвичайну казкову модель світлофора. (Виставка дитячих робіт і колективне визначення найкреативнішого малюнка.)

3. Робота з пам'яткою.

– Для того, щоб ви краще запам'ятали правила дорожнього руху, жителі Світлофорії підготували пам'ятку. Її ви вклеїте у щоденник і обов'язково вивчите напам'ять.

ПАМ'ЯТКА

1. Ходи лише тротуарами і пішохідними доріжками!
2. Переходь дорогу завжди у спеціально визначених місцях!
3. Пам'ятай, що автомобіль не може зупинитись миттєво!

V. Підбиття підсумків виховного заняття. Запитання до класу.

– Які сигнали регулювальника відповідають цим сигналам світлофора? (Вчитель показує по черзі кружечки червоного, жовтого, зеленого кольорів.)

– Що було б, якби ніхто не дотримувався правил дорожнього руху?

– Чому треба знати і виконувати сигнали світлофора і регулювальника?

Отже, поведіть себе так, щоб не створювати загрози для власного здоров'я і здоров'я інших учасників дорожнього руху, будьте дисциплінованими й уважними. На наступних заняттях ми обов'язково продовжимо нашу подорож країною Світлофорії та познайомимось з іншими її мешканцями – Пішохідним переходом, Перехрестям, Дорожніми знаками.

СПІВАЄ ЖАЙВОРОНОК В НЕБІ

Улітку на полях і луках з ранку до вечора дзвінко виспіває жайворонка. Із давніх-давен цей птах вважався символом єдності землі та неба. Маленький співак своїм щебетанням возвеличує ниву аж попід хмари, а блакить опускає до поля. Пісня виконується в польоті на великій висоті, після чого співак каменем летить униз. Однак уже

через кілька хвилин він зможе знову піднятися у височинь.

Жайворонка називають «Божим провісником», бо він першим із польових птахів повертається з вирію. Вважається, що з прильотом сіренького треба розпочинати оранку та сівбу. А ще кажуть: коли жайворонка співає високо в небі, то молилися Богу.

